

EUROOPAN PARLAMENTTI

1999



2004

Istuntoasiakirja

7. joulukuuta 2000

B5-0895/2000

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suullisten kysymysten B5-0554/2000 ja B5-0555/2000 johdosta

työjärjestyksen 42 artiklan 5 kohdan mukaisesti

Esittäjä(t): Carlos Bautista Ojeda, Jillian Evans, Jean Lambert, Eurig Wyn, Caroline Lucas, Patricia McKenna, Donald Neil MacCormick, Theodorus J.J. Bouwman, Nuala Ahern ja Bart Staes

Verts/ALE-ryhmän puolesta

HMS Tireless -sukellusveneen vaurioituminen ja ydinsaastumisen vaara Algecirasin lahdella ja Gibraltarissa

Euroopan parlamentin päätöslauselma HMS Tireless -sukellusveneen vaurioitumisesta ja ydinsaastumisen vaarasta Algecirasin lahdella ja Gibraltarissa

Euroopan parlamentti, joka

- A. ottaa huomioon, että kuninkaallisen laivaston ydinsukellusvene HMS Tirelessin ydinreaktorin jäähdytysjärjestelmä vaurioitui 12. toukokuuta Välimerellä Sisilian lähistöllä, minkä vuoksi sukellusveneen oli pakko sammuttaa reaktorinsa ja käyttää apumooottoreita voidakseen jatkaa matkaansa,
- B. ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan merivoimien mukaan vaurio aiheutti, että yli 200 litraa saastunutta vettä vuosi mereen ja reaktori ylikuumeni hetkellisesti, mikä sai aikaan huomattavan ydinonnettomuuden vaaran,
- C. ottaa huomioon, että sen jälkeen kun Tirelessiltä evättiin pääsy Napolin satamassa sijaitsevaan Naton tukikohtaan, se jatkoi matkaansa Gibraltarille, jonne se saapui 19. toukokuuta 2000, ja että tästä lähtien se on ollut ankkurissa South Molen (eteläinen laituri) paikassa 50, jota tavallisesti käytetään ydinsukellusveneiden levähdystaukoihin,
- D. pahoittelee, että kansalaiset eivät ole saaneet asiasta vastaavilta viranomaisilta mitään tietoa Tireless-sukellusveneen vauriosta ja että ainoastaan yhteiskunnallinen painostus on saanut asianomaiset valtiot, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Espanjan, reagoimaan,
- E. ottaa huomioon 27 päivänä marraskuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin N:o 89/618/Euratom säteilyvaaratilanteessa tarvittavia suojelutoimenpiteitä ja noudatettavia ohjeita koskevien tietojen antamisesta väestölle,
- F. ottaa huomioon 13 päivänä toukokuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin N:o 96/29/Euratom perusnormien vahvistamisesta työntekijöiden ja väestön terveyden suojelemiseksi ionisoivasta säteilystä aiheutuvilta vaaroilta,
- G. ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 37 artiklan, joka koskee radioaktiivista saastumista toisen jäsenvaltion alueella, noudattamatta jättämisen ja jäsenvaltioiden velvoitteen ilmoittaa Euroopan komissiolle toimista, jotka liittyvät ydinenergiaan ja saattavat vaikuttaa toisen jäsenvaltion kansalaisiin,
- H. ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan merivoimien ydinsukellusveneiden turvallisuutta koskevien säännöksiensä mukaan luokkaan Z kuuluvat satamat eivät missään tapauksessa voi ottaa vastaan reaktoriltaan vaurioitunutta ydinsukellusvenettä, niissä ei voi tehdä ydinsukellusveneiden huolto- ja korjaustöitä eikä niitä ei voida pitää ydinreaktoriltaan vioittuneiden sota-alusten turvapaikkana,
- I. ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan merivoimien säännöksissä määritellään, että Z-tyyppisiä laitureita voidaan pitää ainoastaan sukellusveneiden miehistön mahdollisuutena tehdä satunnaisia, toimintaan tai vapaa-aikaan liittyviä vierailuja satamaan; ottaa huomioon, että olosuhteiden niin salliessa, laitureita voidaan

käyttää myös siihen, että kansalaisille tarjotaan mahdollisuus vierailta ydinsukellusveneessä,

- J. ottaa huomioon, että Portsmouthin meritukikohdan komentaja lähetti Southamptonin kaupunginhallitukselle kirjeen, jossa vahvistetaan edellä mainitut seikat,
- K. ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaan Gibraltarin satama kuuluu luokkaan Z ja että satama on luokiteltu uudelleen nimenomaan siksi, että voitaisiin perustella Tirelessin siellä oloa ja korjaamista,
- L. katsoo, että Gibraltarin satama ja sen laitteistot eivät täytä ydinsukellusveneiden korjaamista varten Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännössä edellytetyjä teknisiä ja kansalaisten turvallisuutta koskevia vaatimuksia mitä tulee evakuaatiosuunnitelmiin, erityisiin laitteistoihin ja koneistoihin sekä vaatimukseen näiden laitteistojen sijainnista, joka tässä tapauksessa on liian lähellä monia asutuskeskuksia ja kansalaisia (alle 500 metriä),
- M. katsoo, että alueen asukkaat, paikalliset ja autonomian viranomaiset, Euroopan parlamentti ja Euroopan komissio ovat jääneet viime toukokuusta lähtien täysin ilman tietoja ja että myöhemmin Rocan sotilasviranomaisten ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen tiedottaminen on ollut pikemminkin hajanaista ja usein ristiriitaista – toisaalta vauriota vähätellään ja toisaalta tuodaan julki vakava huolestuneisuus sen korjaamisesta ja siirtämisestä – kuin soveliasta ja asianmukaista, mikä on aiheuttanut Gibraltarin asukkaissa huolta ja hätäännystä,
- N. ottaa huomioon, että Chair of Naval Nuclear Safety Panelin ja Defense Nuclear Safety Committeeen asiantuntijat tukivat "epätavallista" toimea korjata Tireless Gibraltarissa,
- O. ottaa huomioon, että lukuisat riippumattomat luonnonsuojelujärjestöt ovat vastustaneet jyrkästi Yhdistyneen kuningaskunnan puolustusministeriön päätöstä aloittaa Tirelessin korjaaminen Gibraltarissa,
- P. ottaa huomioon, että tuhansia kansalaisia edustavat yli 35 järjestöä, yhteiskunnallista ryhmää ja asukasyhdistystä, kansalaisjärjestöä, poliittista puoluetta ja kunnanhallitusta on esittänyt Euroopan parlamentin vetoamusvaliokunnalle asiakirjan, jossa ne vastustavat Yhdistyneen kuningaskunnan aikomusta korjata sukellusvene Gibraltarissa ja pyytävät turvaa tilanteen vakavuuden vuoksi; ottaa samoin huomioon, että Euroopan parlamentin vetoamusvaliokunta ei ole vielä vastannut,
- Q. ottaa huomioon Algecirasin pormestarin Gibraltarin tuomioistuimelle tekemän valituksen ja Andalusian aluehallituksen pääministerin äskettäin Yhdistyneelle kuningaskunnalle esittämän virallisen pyynnön siirtää sukellusvene tukikohtaan, joka täyttää juridiset vaatimukset,
- R. katsoo, että sotilas- ja siviiliasiantuntijoiden omien tietojen mukaan ydinreaktorin vaurio on paljon suurempi kuin heidän itsensä aikaisemmin arvioima vaurio, minkä vuoksi korjaus on monimutkaisempaa, mikä puolestaan lisää riskejä ja asettaa alueen asukkaat tarpeettomasti huomattavaan saastumisvaaraan,

- S. katsoo, että korjausprosessi lisää uhkaa, joita primääripiirin osittainen irrottaminen, reaktoriosaston avaaminen, radioaktiivisten jätteiden siirtäminen ja varastointi, ydinpolttoaineen turvaaminen ja vaurioituneen liitoksen pelkkä korjaaminen jo merkitsevät,
- T. katsoo, että riskit, joita korjausprosessin hypoteettinen toteuttaminen Gibraltarissa aiheuttaa, eivät johdu ainoastaan korjauksesta vaan myös sen jälkeen tapahtuvasta sukellusveneen käynnistämisestä sekä staattisista ja dynaamisista kokeista Algecirasin lahdella,
- U. katsoo, että alueen ympäristö ja tärkeimmät taloudelliset elinkeinot, kuten kalastus ja matkailu, kärsisivät huomattavasti radioaktiivisen vuodon sattuessa,
- V. kiittää kaikkia niitä kansalaisia, järjestöjä, ryhmittymiä ja kuntia, jotka Tirelessin Gibraltarille saapumisesta lähtien ovat pitäneet tilannetta sopimattomana ja epäasianmukaisena;
1. pyytää keskeyttämään välittömästi kaikki ydinreaktorin korjaustoimet (tai pidättäytymään niiden käynnistämisestä);
 2. vaatii Euroopan komissiota ryhtymään tarvittaviin toimiin, jotta kansalaiset saisivat todenmukaista tietoa tilanteesta, selvittämään vastuuhenkilöt ja käynnistämään rikkomusmenettelyn, jos jäsenvaltioiden osoitetaan rikkoneen suojelua ionisoivalta säteilyltä koskevaa yhteisön oikeutta;
 3. vaatii vetoomusvaliokuntaa nopeuttamaan Gibraltarin asukkaiden esittämän valituksen käsittelyä ja kiirehtimään vastaustaan asukkaiden suojeluvetoomukseen;
 4. vaatii Yhdistynyttä kuningaskuntaa luokittelemaan Gibraltarin sataman jälleen luokkaan Z, eli sopimattomaksi ydinkäyttöisten alusten korjaamiseen;
 5. pyytää, että sääolojen salliessa Tireless siirretään kiireellisesti ja soveliaain teknisin edellytyksin tukikohtaansa Yhdistyneeseen kuningaskuntaan korjausta varten;
 6. varoittaa Tiphom-luokan brittiläisistä ydinsukellusveneistä, joita on kutsuttu satamaan valmistusvirheiden ja oletettavasti ydinreaktorin materiaalien väsymisen vuoksi;
 7. kehottaa kaikkia ydinsukellusveneitä omistavia valtioita harkitsemaan uudelleen tällaisten käyttövoimajärjestelmien vaaroja, ei ainoastaan niiden mukanaan tuomien ympäristöriskien vaan myös näiden varustelujärjestelmien maailman rauhalle aiheuttaman uhkan vuoksi;
 8. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle, neuvostolle, Yhdistyneen kuningaskunnan pääministerille ja Espanjan pääministerille.